

СТАНОВИЩЕ

от д-р Желязка Димитрова Райкова - професор в Пловдивския университет
„Паисий Хилендарски“

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност ‘доцент’

в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование 1. Педагогически науки
Професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по...
Научна специалност Методика на обучението по химия

В конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник, бр. 40 от 14.05. 2021г. и в интернет-страница на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" за нуждите на катедра „Образователни технологии“ към катедра „Обща и неорганична химия с методика на обучението по химия“ към Химически факултет, като кандидат като кандидат участва д-р Антоанета Анастасова Ангелачева, гл. асистент в същата катедра.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № Р33-3163/13.07.2021 г. на Ректора на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ съм определена за член на Научно жури.

Представеният от д-р Антоанета Ангелачева комплект материали на електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва всички необходими документи.

Кандидатът д-р Ангелачева е приложила общо 32 научни труда, от които 2 монографии, 1 книга, 28 публикации, 7 статии в реферирани и индексирани издания, 21 статии в нереперирани научни издания. Публикувани са 3 учебни пособия – 1 в съавторство и 2 самостоятелни. Приложени са и документи за участие в един национален и 3 университетски проекта и 26 (17 международни) участия в научни конференции.

Представените за разглеждане документи са в изряден технически вид и много добре подредени. По количествен критерий и вид и характер на научната продукция д-р Ангелачева отговаря на профила на конкурса и надхвърля минималните национални и факултетни изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“. Научните ѝ интереси са в областта, за която е обявен конкурса - методиката на обучението по химия.

Гл. ас д-р Антоанета Ангелачева завършила Пловдивски университет "Паисий Хилендарски", специалност Химия. Тя има квалификации Химик и Учител по химия и химични технологии. Г-жа Ангелачева защитава дисертация за образователната и научна степен „доктор“ през 2007 г. Дисертационният ѝ труд е върху направлението, по което се провежда конкурса и е на тема „Съвременни аспекти на екологичното образование в обучението по химия в средното училище“. От 1999 г. досега заема последователно длъжностите асистент, старши асистент и главен асистент в Химическия факултет на Пловдивския университет, катедра „Обща и неорганична химия с методика на обучението по химия“.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебно-педагогическа дейност на кандидата

Високата оценка на учебно-педагогическата дейност и на подготовката на кандидатката за длъжността „доцент“ може да бъде аргументирана с професионалната ѝ ангажираност по изпълнение на задължителния преподавателски норматив. Д-р Ангелачева и подготвила и провеждала обучение по 11 лекционни курса, 2 от които са по химия и останалите 9 по методика на обучението по химия и е водела упражнения по 13 различни учебни дисциплини. Кандидатката е изготвила и участвала в изготвянето на 7 учебни програми и 3 учебни пособия по методика на обучението по химия. За успешната ѝ работа като препода-

вател съдим и по броя (9 бр.) на защитилите дипломанти, на които е била научен ръководител. Това определя богатия ѝ и разнообразен педагогически опит, който е основание за положителна оценка.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Научноизследователската ѝ дейност, свързана с работата по проекти, както и на самостоятелно организирани научни проучвания, е потвърждение на професионалните възможности на д-р Ангелачева в научната област на конкурса. Високата ми оценка на научната и научно-приложната дейност на кандидатката е резултат от анализ на научните трудове и установените научни приноси.

Приносите на представените за участие в конкурса научни публикации могат да бъдат групирани в следните *тематични направления*: За всяка една от темите има издадена книга, умение за систематизация и обобщение.

- *Учебен химичен експеримент (Публикации №1, 4, 8 9,11,24,25,26,27,31,32,33)*

По тази тема е монографията, представена като хабилитационен труд със заглавие *Експериментът и наблюдението в обучението по химия* (Ангелачева, А. (2020). *Експериментът и наблюдението в обучението по химия*. Пловдив, Макрос, с. 157, ISBN 978-954-561-503-0). Книгата впечатлява с логическата си структура, научната прецизност и яснотата на стила. Огромният брой използвани литературни източници позволява направения в първата глава обзор да бъде аргументиран и обстоен. Високо оценявам направените обобщение и анализ на основни понятия, свързани с природонаучната грамотност, както и на методите на познанието с акцент върху научния експеримент и върху научното наблюдение.

Направеният във втора глава анализ на различните определения за методите на обучение като компонент на процеса на обучение, тяхната характеристика оценявам като много полезно и говорещо за научната зрялост на д-р Ангелачева.

Съдържанието на трета глава има по-приложен характер и е свързано с учебния химичен експеримент. Описани са неговите дидактически функции, систематизирани са изисквания за успешното му провеждане, направена е класификация на различните видове учебен химичен експеримент. Специално внимание е отделено на решаване на експериментално-логически задачи по химия и на наблюдението като метод на обучение.

Значителен приложен принос виждам в съдържанието на четвъртата глава, където е разработена методика за подготовка на учители за използването на учебния експеримент в обучението по химия. Конструиранияте познавателни модели са много полезни както за обучението на студенти, бъдещи учители по химия, така и за действащи учители. Ефективността на тези модели е доказана чрез проведен експеримент, чийто данни са статистически обработени, което определя достоверността на направените изводи.

- *Екологично образование в обучението по химия в средното училище (Публикации № 3, 5, 6,7,10 13, 15, 16, 20, 21, 23, 28, 29, 30, 31)*

Това направление е свързано с дисертационната теза на кандидатката и прави добро впечатление, че интересът към него е устойчив.

Книгата, публикувана в това направление (Ангелачева, А. (2019). *Съвременни аспекти на екологичното образование в обучението по химия в средното училище*. Пловдив, УИ „Паисий Хилендарски“, с. 110, ISBN 978-619-202-527-4) прибавя нови акценти към теорията и практиката на обучението по химия и опазване на околната среда като предлага теоретично обоснован дидактически модел, подкрепен с богат дидактически материал за осъществяване на екологично образование в процеса на обучение по химия. Представените в монографията идеи за осъществяване на екологично образование в процеса на обучение по химия имат теоретично и практическо значение и са важни за подготовката на бъдещи учители по химия.

- *Организация и контрол на процеса на обучение по химия (Публикации № 2, 12, 14, 17, 18, 19, 22)*

Опитът и вижданията на д-р Ангелачева, свързани с това направление са обобщени в книгата *Организационни форми на обучението по химия* (Ангелачева, А. (2020). *Организа-*

ционни форми на обучението по химия. Пловдив, Макрос, ISBN 978-954-561-513-9.) Проблемът за организационните форми на обучението се ползва с особено внимание в изследователските търсения за развитието и усъвършенстването на обучението. В книгата компетентно и научно аргументирано са определени организационните елементи на урока по химия, обобщени са признаците за класификация на видовете уроци и е разработен модел на план-конспект на урок по химия, подкрепени с множество конкретни методически разработки.

Като цяло давам категорично висока оценка на представената от д-р Ангелачева научна и научно-приложна продукция в областта на методиката на обучението по химия. Като подкрепа за тази цялостна преценка на научните приноси, може да се посочи факта, че трудовете на кандидатката са били цитирани в 16 публикации.

Представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „Доцент“ показва, че кандидатката препокрива изискванията по различните групи показатели. Прегледът на достоверността на представените данни и доказателства ме убеждава в тяхната правдивост и коректност.

2. Критични забележки и препоръки

Към научната и преподавателската дейност на кандидатката имам следната препоръка: За бъдещото си професионално развитие е добре д-р Ангелачева да насочи своите усилия към по-активно участие в проектна дейност. Това ще ѝ даде възможност за по-мощни емпирични изследвания и за работа с различни специалисти и учители и ще я обогати с нови идеи.

С д-р Антоанета Ангелачева работим в един и същ университет и обучаваме общи студенти. През годините сме имали отлични колегиални взаимоотношения и смятам, че тя е съвестен, етичен и дисциплиниран учен и колега.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от **гл. ас. д-р Антоанета Атастасова Ангелачева отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатката в конкурса е представила **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“. В работите на кандидатката има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните ѝ разработки имат практическа приложимост, като по-голяма част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на *гл. ас. д-р Антоанета Анастасова Ангелачева е несъмнена.*

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своето **положително заключение** и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Физико-технологичния факултет за избор на *д-р Антоанета Анастасова Ангелачева* на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „П. Хилендарски“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по.. (Методика на обучението по химия).

10.09. 2021 г.

Изготвил становището: .....

Проф. д-р Желязка Райкова